

Oktoobri lõpus toimus XV Töötervishoiupäev

*Kristel Plangi,
teabeosakonna juhataja*

21.–25. oktoobrini tähistati üle kogu Euroopa tööohutuse ja töötervishoiu nädalat.

Nädala jooksul toimus sadu töökeskkonnateemalisi seminare, konverentse ja muid teabeüritusi. Eestis tähistatakse seda nädalat traditsiooniks saanud Töötervishoiupäevaga ehk konverentsiga, kuhu kogunevad kokku töötervishoiuhuvilised üle kogu Eesti.

Tänavu korraldati Töötervishoiupäeva juba 15. korda. Seekordse töötervishoiupäeva teema „Ennetame riske üheskoos“ tulenes Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agendatuuri kaks aastat väldanud tervislike töökohade kampaaniast, kus pööratakse tähelepanu riskide ennetamisele läbi tööandja ja töötaja vahelise koostöö.

Üritusega tähistati pidulikult Eestis toimunud kampaania lõppemist. Loodetavasti on inimesed selle ajaga õppinud rohkem väärtustama enda kolleege ning nendega koos töötamist. Siinkohal sobib meenutada mõtte-tera „Koos jõuame rohkem“.

Tervis on kõige alus

Töötervishoiupäeva avakõne pidas riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees Margus Tsahkna, kes tuletas kõigile meelde, et tervis on meie kalleim vara ning riigi toimimise seisukohalt on olulised terved ja elujõulised inimesed, kes on ühiskonna alustaladeks.

Riigikogu esindaja sõnajärje võttis üle Sotsiaalministeeriumi esindaja Veronika Kaidis, kes tegi ülevaate Eesti töötervishoiu praegusest seisust ja selle võimalikest arengusuundadest. Peamised märksõnad tulevikku vaadates on inimese töövõime säilitamine ja parandamine ning laiahaardeline teavitustegevus.

Kuna Eesti elanikkond vananeb ning tööealistest inimestest jäävad paljud töövõime kaotuse tagajärjel tööturult eemale, tuleb luua võimalusi, kuidas saaks osaliselt töövõime kaotanud inimesi tööhõivesse tagasi tuua. Samuti tuleks panustada sellele, et inimesed oleksid suutelised töötama kõrge eani.

Töötervishoiupäeval osales mitusada inimest.
Foto: Artur Sadovski

Vanemaealisi töötajaid tuleks rohkem väärtustada

Kui nii mõnigi kuulaja saabus hommikul konverentsile teadmise, et ta on veel päris noor, siis pärast Eesti Avatud Ühiskonna Instituudi juhataja Iris Pettai loengut pidid nad pettuma, sest Eestis peetakse inimest „mitte enam nooreks“ 42 aasta vanuselt ning „vanaks“ 62 aasta vanuselt (Euroopa Komisjoni uuring 2012).

50. eluaastates olevatel inimestel on tööturul raskem konkureerida, sest tööandja jaoks muutuvad selles vanusegrupis töötajad riskantseks tööjõuks. Tööandjad eeldavad, et eakatel töötajatel ei ole nüüdisaegseid teadmisi ja tööoskusi, nad ei suuda intensiivselt töötada ning ei ole piisavalt paindlikud, et tööelu muutustega kohaneda. Sarnaste professionaalsete oskuste puhul eelistatakse vaba töökoha täitmisel nooremaid kandidaate.

Mida vanem tööotsija, seda sagedamini tuleb leppida teisejärguliste ja n-ö hädaabi-töödega nagu näiteks valvur, koristaja, sanitar, garderoobitädi jne. Inimeseõpetuse õpikutes kirjeldatakse vanemaealisi nii – nende jõud hakkab kahanema, õppimisvõime väheneb, mälu nõrgeneb, meeled nürinevad ning seetõttu tuleb loobuda tööst ja harjumispärasest elukorraldusest.

Tegelikkuses aga tuleks kasuks suhtumise muutus, kuna ka vanemaealised on väärtuslikud töötajad.

HIV-positiivne ei vaja erikohtlemist

Muutmist vajab ka meie mõtteviis ja hoiakud, kui peaksime teada saama, et keegi kolleegidest on HIV-positiivne. Kuigi sellest on palju räägitud, kipuvad inimesed siiski unustama, et HIV levib üksnes vere, rinnapiima ja seksuaalvahekorra teel.

HIV ei levi suudlemisel, kätlemisel, sääskede kaudu, ühest tassist juues, samas ruumis töötades või tualettruumis. Just see tõttu rõhutas Sirle Blumberg MTÜ-st Living for Tomorrow kõigile saalis viibijatele, et kui saadakse teada, et kolleeg on HIV positiivne, ei pea temast eemale hoidma nagu pidalitõbise, vaid ta on samasugune töötaja nagu kõik teisedki. Iseasi on siis, kui on soov temaga kaitsmata seksuaalvahekorda astuda või verd vahetada.

Kui töökas ja tubli HIV-positiivne kolleeg on iga kell töökohale oodatud, siis joores töötaja kindlasti ei ole. Joores töötaja on ohtlik iseendale ning võib ohtu seada ka kaastöötajate elu või tervise. Tööinspektor-jurist Neenu Pavel Tööinspeksioonist selgitaski, mida tuleks sellises olukorras ette võtta, et mõlema poole õigused oleksid kaitstud ja kohustused täidetud.

Töökad puuetega inimesed

Õigus kutsele ja eraelule on kõigile antud põhiseadusega, sealhulgas ka puuetega inimestele. Erivajadustega inimesed vajavad selleks küll pisut enam toetust ja abi, et oma õigusi ja võimeid rakendada tööelus, kuid see ei vähenda nende tahet ja soovi ennast proovile panna. Ühiskond on tugev vaid siis, kui kõik selle liikmed saavad elada täisväärtuslikult ja aktiivselt.

Oli väga meeldiv tõdeda, et Eestis on ettevõtteid, kus puuetega inimestele antakse võimalus karjääri teha ja nad saavad tunda, et nad on oodatud ja vajalikud ühiskonna liikmed, just sellistena nagu nad on. Oleks selliseid vaid rohkem!

Üheks selliseks ettevõtteks on ISS Eesti, mille esindaja Helena Tammessaar jagas ettevõtte positiivseid kogemusi erivajadustega inimeste töölevõtmisel. Eelpool nimetatud ettevõttes töötab praegusel hetkel ligikaudu 200 inimest, kellele on määratud töövõimetus enam kui 40% ulatuses. Nende seas on vaegkuuljaid, vaimupuudega inimesi ning isegi vaegnägija, kes on koristajana töötanud

nii prestiižses kohas nagu Tallinna Linnavalitsus. Töötaja sai selle tööga kenasti iseseisvalt hakkama ning aastate jooksul purunes vaid üks vaas koristamise käigus.

Ohutu töökeskkonna nimel

Hoogsat tööd tööohutuse ja töötervishoiu edendamise vallas on teinud ka YIT Ehitus, kelle üheks tunnuslauseks on „Töötame õnnestunult töökeskkonna nimel“. YIT Ehituse esindaja Andres Jakobi tutvustas saalis viibijatele ettevõtte ohutuspoliitikat, omanäolist ja praktilist ohutuse kontrolli vahendit nimega tööohutusbaromeeter ning sel aastal kolme tööohutusosalast õppefilmi, mis valmisid sel aastal koostöös Tööinspeksiooni ja Eesti Kaubandus- ja Tööstuskajaga. Õppefilmid on kättesaadavad ka [Tööinspeksiooni kodulehelt](#) ning on mõeldud kasutamiseks kõigile huvilistele.

Eesti Töökeskkonnaspetsialistide Nõukoja (ETKSN) esindaja Jaana Vunukainen kutsus oma organisatsiooniga liituma üheskoos tegutsemise huvilisi. ETKSN on mittetulundusühing, kuhu kuuluvad Eestis tegutsevad töökeskkonnaspetsialistid, töökeskkonna volinikud ja valdkonda aktiivselt edendavad ja toetavad inimesed. MTÜ ühendab valdkonna spetsialistid võrgustikuks, võimaldab omavahelist konsulteerimist ja parimate praktikate kohta info vahetamist. Samuti aitab organisatsioon leida partnereid ja lahendusi neile töökeskkonnaspetsialistidele või ettevõtetele, kes vajavad nõu ja abi.

Kasulik kõigile

Kokkuvõtteks võib öelda, et Töötervishoiupäeval oli võimalik saada uusi teadmisi, küsida nõu, kaasa haarata vastvalminud brošüüre, kohtuda vanade tuttavatega või sõlmida uusi tutvusi. Päeva lõpuks nentisid aga kõik, et töötervishoiuga tegelemine on tähtis osa meie igapäevaelust ning koos tegutsedes on tulemused alati märkimisväärsamad.

Püüdkem mitte unustada, et meie tännased väärtused kujundavad homset ning see on igaühe enda valik, kas teha ebasobivat tööd ja minna jalad ees või teha sobivat tööd pea püsti!

Töötervishoiupäeva ettekannetega saab tutvuda [siin](#).